

Dosarul nr. 1ra-1829/21
1-19098601-01-1ra-18082021

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bobeica Vasile în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Popa Eugeniu XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în mun. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.05.2019-10.12.2019;

Instanță de apel: 16.06.2020-11.05.2021;

Instanță de recurs: 18.08.2021 – 09.02.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10 decembrie 2019, Popa Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 3 ani;

- art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 4 ani.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a stabilit lui Popa Eugeniu pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani și privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități legate de circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor lor pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Popa Eugeniu

în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane, urmărind scopul înstrăinării ilegale a drogurilor, din interes material, pe parcursul anului 2019, a intrat în posesia ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, pe care le păstra asupra sa înstrăinându-le repetat terțelor persoane, preponderent din rândul celor de încredere, iar la 16.02.2019, aproximativ la orele 20:20, aflându-se în apropierea Centrului de expoziții „XXXXX” din XXXXX, i-a înstrăinat ilegal contra sumei de 600 lei investigatorului sub acoperire cu date cifrate, Mîrzenco Petru, o sacoșă de polietilenă, în care, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.XXXXX din XXXXX se afla masa vegetală uscată, de culoarea verde cu cantitatea de 34.77 grame, care reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoizii sintetici MDMB(N)-2201 ($C_{20}H_{28}FN_3O_3$) și 5-fluoro ABDICA analog al substanței ABPINACA- CHM, care potrivit HG nr.79 din 23.01.2006 se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, adică droguri în proporții deosebit de mari.

Tot el, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu alte persoane, urmărind scopul înstrăinării ilegale a drogurilor, din interes material, pe parcursul anului 2019, a intrat în posesia ilegală a drogurilor în proporții mari, pe care le păstra la domiciliul său pentru a fi înstrăinate terțelor persoane, preponderent din rândul celor de încredere, iar în cadrul percheziției efectuate la 19.02.2019, la domiciliul lui, din casa în curs de construcție din IP „XXXXX” din XXXXX a fost depistat și ridicat un cântar electronic la scara mică destinat cântăririi drogurilor, pe suprafața căruia potrivit raportului de expertiză judiciară nr.XXXXX s-au depistat urme de tetrahidrocannabinol și urme ale cannabinoidului sintetic MDMB(N)-2201 ($C_{20}H_{28}FN_3O_3$) și ABDICA analog al substanței ABPINACA- CHM, care potrivit HG nr.79 din 23.01.2006 se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, adică droguri, iar în cadrul percheziției unei încăperi auxiliare, aflate în apropierea casei, au fost depistate și ridicate cinci pachete din polietilenă, în interiorul cărora, potrivit aceluiași raport de expertiză, s-au depistat mase vegetale mărunțite cu cantitatea de 387.86 grame, care reprezintă marihuană, obținută artizanal din plante de cannabis, care potrivit HG nr.79 din 23.01.2006 se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, adică droguri în proporții mari, drogurile fiind destinate înstrăinării terțelor persoane.

Pe baza stării *de fapt* expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, individualizată prin „*ilegală a drogurilor în proporții deosebit de mari, de către mai multe persoane*” și art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, individualizată prin „*Păstrarea ilegală de droguri în proporții mari, săvârșită în scop de înstrăinare, de către mai multe persoane*”.

3. Avocatul Vasile Bobeica în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Popa Eugeniu să fie achitat.

În motivarea apelului a indicat că, învinuirea formulată inculpatului Popa

Eugeniu nu este bazată pe probe concludente, pertinente și utile ce ar demonstra vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii.

În aceste circumstanțe, avocatul a menționat că la interogarea martorului sub acoperire, Mîrzenco Petru s-a depistat un șir de divergențe dintre declarațiile depuse la urmărirea penală și cele depuse în ședința de judecată și anume, din conținutul procesului-verbal de la urmărirea penală se confirma ca martorul a procurat de la Popa Eugeniu, în afara de marijuana și „pastile extasy” pe când în ședința de judecata acesta categoric a negat faptul înstrăinării oricăror pastile. Așadar, Mîrzenco Petru a confirmat că la procurarea marijuanaei de la Popa Eugen s-a deplasat împreună, supravegheat de către colaboratorii poliției și procurarea a avut loc lângă escalatorul care leagă regiunea XXXXX. Totodată, din conținutul procesului-verbal sus numit, vânzarea a avut loc pe str. XXXXX în preajma Centrului de expoziții XXXXX. Astfel, avocatul a susținut că nu poate fi apreciată o așa argumentare, dat fiind că de la o adresă până la alta distanța este una considerabilă, de aproximativ 3-4 km.

Un alt argument în susținerea apelului a fost invocat că, percheziția a fost efectuată fără prezența avocatului, translatorului, lipsa probelor video al percheziției, audio sau prezența oricăror martori. Substanțele găsite prin preajma unui veceu al vecinilor nu sunt probate prin nimic. Mai mult, a indicat avocatul că prin expertiza din 25 martie 2019 a fost concluzionat ca masa vegetală ridicată de la domiciliul lui Popa Eugen, nu se atribuie la substanțele stupefiante, psihotrope și a precursorilor acestora. Masa vegetală din interiorul a cinci pachete de polietilenă împachetate în pachetul din preajma veceului, reprezintă marijuana. Pe suprafața cântarului electronic ridicat în cadrul percheziției efectuate s-au depistat urme de tetrahidrocannabinol, astfel în contextul acesteia, nu este clar elucidat obiectul infracțiunii prevăzute de art.217¹ Cod penal.

De asemenea, avocatul a menționat că procesul-verbal a fost semnat de către Popa Eugeniu, care nu cunoaște limba de stat, dar totodată a dorit să facă declarații la urmărirea penală în limba de stat, pe care o „poseda” bine. Popa Eugeniu, nu a negat semnarea acestuia, dar a reiterat că nu cunoștea ce a semnat, nefiind vorbitor de limba de stat. Instanța a constatat astfel eronat că Popa Eugeniu a semnat procesul-verbal în ce privește limba desfășurată în cadrul audierii, când de fapt acesta nu o cunoaște și la momentul semnării nu putea cunoaște ce semnează.

Argumentul instanței de fond precum că, achiziția de control a avut loc în preajma XXXXX, iar omisiunea din partea martorului se datorează probabil necunoașterii denumirii străzilor, ceea ce nu afectează credibilitatea declarațiilor acestuia, este lipsit total de logica și rațiune, or, cum poate aceasta omisiune să fie datorată necunoașterii denumirii străzilor, fiind indicat într-un proces-verbal strada XXXXX, între aceste străzi există o distanță impunătoare, iar denumirile acestora nu sunt analogice prin sintagmele folosite, astfel, cum ar putea martorul să nu distingă străzile XXXXX fonetic și semantic aceste străzi nu pot fi confundate.

Instanța a acceptat critica dată, menționând că aceasta nu afectează credibilitatea declarațiilor acestuia mai mult, sunt înlăturate prin celelalte probe din

dosar, fără indicarea căror anume probe, adică care probe de fapt demonstrează sau înlătura omisiunile date care demonstrează rea- intenția martorului.

La fel, avocatul a considerat că declarațiile persoanelor cointeresate, colaboratorilor de politie, care au menționat că inculpatul nu a solicitat prezența apărătorului, refuzând să semneze procesul-verbal, fiind vădit încălcate drepturile procesuale, or aceste declarații nu au nici un suport probatoriu care ar demonstra vinovăția lui Popa Eugeniu.

Avocatul a reliefat că, percheziția efectuată a fost una ilegală prin prisma lipsei elementelor cu privire la respectarea normelor de procedura, dreptului de apărare și interpret.

În plus, de către instanța de judecată a fost reținut și explicațiile martorului, care a menționat că în unele cazuri, înregistrarea video nu se face în scopul de a nu demasca operațiunea desfășurată și iarăși instanța a făcut referire la explicațiile martorului cointeresat în mersul urmăririi penale, fără a prezenta prin ce anume ar fi putut fi demascată această operațiune, prin care factori: lumina, public și alte circumstanțe, ar putea fi influențată demascarea operațiunii. Or la materialele cauzei lipsește o constatare de acest gen, sau, la caz lipsesc probe care ar demonstra ca organul de urmărire penală ar fi autorizat să efectueze operațiunea, și din oarecare circumstanțe ar fi fost obligați să oprească aplicarea video-audio a operațiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, apelul declarat a fost admis, casată integral sentința, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a încetat procesul penal intentat în privința lui Popa Eugen în baza de art.217¹ alin.(3) lit. b), f) și art.217¹ alin. (4) Cod penal, pe motiv că a intervenit decesul inculpatului.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, instanța de fond și-a motivat și argumentat soluția adoptată din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acestuia, reținute prin sentință, întrunesc elementele infracțiunilor prevăzute la art.217¹ alin.(4) lit. d) și art.217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a notat că, din materialele cauzei penale rezultă că, Popa Eugeniu este născut la XXXXX și a decedat la XXXXX.

În acest context, instanța de apel a conchis că potrivit prevederilor art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5) Cod de procedură penală, precum și în cazurile prevăzute în art.art.53-60 Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

La fel, art.275 pct.5) Cod de procedură penală, reglementează că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi

încetată în cazurile în care, a intervenit decesul făptuitorului.

În concluzie, instanța de apel a subliniat că, odată ce inculpatul a decedat, apare ca lipsită de fundament juridic orice continuare a procesului penal, pentru că o acțiune penală nu se mai poate exercita față de un subiect care nu mai există, astfel soluțiile de condamnare sau achitare sunt inadmisibile.

5. Avocatul Bobeica Vasile în numele inculpatului în baza art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Popa Eugeniu să fie achitat.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate în cererea de apel (*pct. 3 din prezenta decizie*).

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de partea apărării, menționând că acesta urmează a fi respins ca vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit conținutului recursului, avocatul invocă temei de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, verificând alegațiile acestuia și circumstanțele cauzei în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea sunt neîntemeiate, iar acest temei nu-și găsește confirmarea în speța dedusă judecării.

Astfel, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins argumentele părți apărării, la caz fiind administrate probe pertinente și concludente susceptibile să întemeieze într-

un mod substanțial decizia luată de instanța de apel în privința inculpatului Popa Eugeniu.

Totodată, Colegiul penal notează că, avocatul Bobeica Vasile în recursul declarat nu reflectă faza judecării cauzei în ordinea de apel și respectiv nu face trimitere la motivele admiterii s-au respingerii apelului, cu alte cuvinte nu este invocat nici un argument ce ar developea problema de drept care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel. Cererea de recurs reprezintă în fapt și în drept o repetare a motivelor invocate în apel (*a se vedea f.d.208-217 vol. IV*) care au primit o apreciere în soluția instanței de apel la examinarea cauzei în ordinea controlului ierarhic superior cu respectarea prevederilor art.art.413-144 Cod de procedură penală.

De asemenea, Colegiul penal a stabilit că, potrivit materialelor anexate la cauza penală rezultă că, Popa Eugeniu este născut la XXXXX și a decedat la XXXXX.

Așadar, potrivit prevederilor art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5) Cod de procedură penală, precum și în cazurile prevăzute în art.art.53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

În asemenea circumstanțe, sunt relevante constatările relevante din hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 08 aprilie 2008, în cauza *Grădinar versus Moldova*, concluzionează, că continuarea post - mortem a procesului penal și constatarea vinovăției sau nevinovăției decedatului în comiterea infracțiunii incriminate este inechitabilă și incompatibilă cu ansamblul de garanții acordate de art.6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece la momentul decesului acesta a beneficiat de prezumția de nevinovăție, iar în consecința decesului, el a fost decăzut din posibilitatea exercitării dreptului la apărare.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că în atare situație de drept, acțiunea penală se stinge și odată cu ea, încetează și procesul penal. Întrucât acțiunea penală este personală, iar în caz de deces al făptuitorului, dispăre subiectul activ al acțiunii, astfel că, organele judiciare nu pot adopta decât soluția de încetare a procesului penal, ceia ce și a făcut instanța de apel.

Mai mul, Colegiul penal subliniază și faptul că odată ce inculpatul a decedat, procesul penal nu se mai poate exercita față de un subiect care nu mai există, astfel soluțiile de condamnare sau achitare sunt inadmisibile.

Într-un final, Colegiul penal relevă că, argumentele invocate în recurs, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra alegațiilor apărării, pe care Colegiul le însușește, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art.6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat

pentru fiecare argument, și extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bobeica Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Popa Eugeniu XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 martie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie